

ESTOTE BENEDICTI

občasník samporských benediktínov • 27. číslo • Vianoce 2020

LUD, ČO KRÁČA VO TMÁCH, UZRIE VEĽKÉ SVETLO;
NAD TÝMI, ČO BÝVAJÚ V KRAJINE TEMNÔT, ZAŽIARI SVETLO.

(Iz 9, 1)

Darček

Ani každodenné správy o pandémie ochorenia COVID-19 takmer vo všetkých médiách neumenšili a nepredstihli správu, ktorú povedal anjel a ktorá je stále najúžasnejšia:

„Nebojte sa!

Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“

(Lk 2,10-11)

Odozvu na túto zvesť vám osobitne vyjadrí každý brat. Nájdete ju v „darčkovej taške“.

Tu vyjadrujeme spoločné pranie:

Požehnané a radostným pokojom naplnené sviatky Božieho narodenia vám prajú

benediktíni

Vďaka

Opakovaným prejavom vašej veľkodušnosti voči nám boli dary nášmu kláštoru v rôznych podobách. Často to boli modlitby za nás, povzbudenia, finančné príspevky, inokedy rada alebo fyzická či materiálna pomoc. Potešujúce bolo, že všetky sa v priebehu roka neustále opakovali.

Hovorí sa, že vďačnosť je pamäť srdca. Len cítiť vďačnosť vo svojom srdci by bolo málo. *Stará židovská legenda hovorí, že keď Boh dokončil stvorenie, pýtal sa anjelov, čo si o tom myslia. Vtedy mu jeden anjel pohotovo odpovedal, že svet je taký úžasný a dokonalý, že niet už k nemu čo pridať – okrem jedného: hlasu, ktorý by vzdal Bohu vďaku, ktorá mu patrí.*

A tak v duchu legendy voláme **Deo gratias** za to, že nás obklopil takými úžasnými ľuďmi, ktorí nám rôznym spôsobom pomáhajú pokračovať v stvoriteľskom diele...

Darček

Nebo je miestom blažených, ktorí svoje šťastie a radosť vyjadrujú neustálym spievaním modlitby vďaky. Opäť sa vám do rúk dostáva „miniŽaltár“.

„Žalmy sú piesne. Rozum nespieva. Duša spieva v šťastí, v biede, z bolesti i z radosti. Duša chce, aby život bol piesňou. Žalmové modlitby chvál, vďaky, prosieb i poučenia sú spevom nezmäteneho srdca, ktoré spieva pred Bohom.“ Jozef Hrbata

Modlením sa „miniŽaltára“ máme už tu na zemi v komôrke svojho srdca spievať Bohu, a tak sa cvičiť na nebeskú liturgiu, na ktorej účasť vám vyprajujeme.

Editoriál

Prívlastok „mimoriadny“ dávajú roku 2020 mnohí. Dôvodom tohto prívlastku je pandémia koronavírusu, ktorá zasiahla celý svet. Pre nás však práve končiaci sa rok bol mimoriadny aj z viacerých iných dôvodov, a to:

- dokončenie prístavby,
- presťahovanie sa do novej časti,
- posviacka,
- vizitácia,
- voľba predstaveného,
- 10 rokov v Sampore.

To sú len niektoré udalosti, ktoré skutočne nie sú každoročné! O každej z nich sa dočítate v tomto čísle. Verím, že vás potešia a povzbudia aj ďalšie príspevky. Osobitne vám dávam do pozornosti dve básne: *Bez lásky bol by chrám...* na tejto strane a *Báseň na dnes* na predposlednej. Spolu vytvárajú akýsi paradigmatický oblúk, ktorého túžbou je zaviesť nás do šiat lásky. Vytvárajú dúhový oblúk, ktorý chce byť predzvesťou toho, že máme byť otvorení pre prijatie vlahy lásky zhora. Neprehliadnite ich.

o. františek

Dostávané!

Kláštornú časť sme začali stavať 3. 5. 2013 a dostávali sme ju 4. 10. 2020 kedy bola posviacka.

K úplnému dokončeniu chýbajú ešte mnohé drobnosti. Väčšina mníchov sa už presťahovala. Hovorí sa, že kláštor to je dom Boží a dom Boží = chrám. No povedať, že kláštor je chrám, s tým sa hneď tak nestotožníme. Stavať kláštor bolo veľmi náročné. Ešte náročnejšiu úlohu máme pred sebou, aby kláštor nebol bez lásky, ako to vystihuje báseň *Bez lásky bol by chrám...*

Janka Bernáthová-Lehotská

BEZ LÁSKY BOL BY CHRÁM...

Bez lásky bol by chrám len modlou z kameňa,
nečujným volaním ruín do večnosti,
neplodný ducha strom, záhrada bez mena,
most, ktorý dva brehy nikdy nepremostí.

Bez lásky bol by chrám sviecou bez plameňa,
jazzerom bez vody a poľom bez klasu.
Zbytočnou nádherou ako pieseň nemá,
čo v sebe nenašla uzamknutú krásu.

Bez lásky bol by chrám - a možno nebol ani.
Veď načo? Pre koho, ak Boha v srdci niet?
Láska je staviteľ, pokora v odriekaní,
ona mu najkrajší na oltár dala kvet.

Láska chrám dvíhala, kameň po kameni,
vdýchla mu vznešenosť, akú ona môže,
zažíjala krásu v tichom rozochvení,
s túžbou byť ti bližšie, milovaný Bože.

Láska v pote tváre, chlieb náš každodenný,
zo zrna obety dozrela v pravý čas
do podoby chrámu, v ktorom nie sme sami.
Za všetku tú lásku, vďaka ti, Otče náš.

Príhovor k posviacke novej klauzúry

Dnes je pre všetkých dôležité „dnes“. Po dlhom očakávaní sme slávnostne zasvätili Bohu klauzúrnú časť kláštora a odovzdali sme ju spoločenstvu do užívania.

Pre nás benediktínov to nie je len miesto nášho pobytu. Aj keď treba povedať, že život v takom krásnom kláštore je už sám osebe veľkým darom a potešením. Musíme však pripomenúť, že pre svätého Benedikta je kláštorná klauzúra predovšetkým miestom, kde máme konať dobré skutky. Neprichádzame do kláštora, aby sme v ňom bývali, ale aby sme žili pre Boha. Rovnako nám nejde ani o to, aby sme boli na tomto krásnom mieste, ale aby sme toto miesto oživovali Božím duchom konaním dobrých skutkov.

Otec Benedikt nám pripomína, že k večnému životu sa nekráča inou cestou, ako cestou dobrých skutkov. V praxi to znamená neustály návrat k obráteniu a vytrvalú dobrú horlivosť, ktorú otec Benedikt opisuje v 72. kapitole O dobrej horlivosti, akú majú mať mníši.

Nech je tento krásny kláštor pre vás miestom duchovného rastu a nech nám nikdy nebude nič drahšie ako Kristova láska.

O. Maksymilian Nawara OSB
predsedajúci opát Kongregácie Zvestovania

Vizitácia

So slovom vizitácia sa stretávame predovšetkým v nemocniciach, kde doktor robí vizitu chorého pri lôžku. Vizitácia sa však uskutočňuje aj v kláštoroch.

Mimoriadnym programom prvých novembrových dní **od 6. 11. do 10. 11.** bola kánonická vizitácia, ktorú po piatich rokoch vykonal v našom kláštore predsedajúci opát našej kongregácie **o. Maksymilian Nawara OSB** a jeho spoluvizitátorom bol lubiňský prior **br. Izaak Kapała OSB**.

Hneď na začiatku o. Maksymilian povedal: „Vizitácia to nie je skúška či súdny tribunál. Spolu sa chceme pozrieť na to čo je dobré a chceme nájsť cesty, aby to bolo ešte lepšie.“

Na sviatok sv. Martina 11. 11. 2020 sa **začali volby priora**. Bol to dôležitý historický okamih, pretože to boli **prvé volby od erigovania konventuálneho priorátu**, nakoľko prvý konventuálny prior bol menovaný opátom materského kláštora. Kapitula kláštora pod predsedníctvom predsedajúceho opáta benediktínskej Kongregácie Zvestovania, o. Maksymiliana Nawaru OSB, po dvoch dňoch zasadania, zvolila (12. 11. 2020) na obdobie ôsmich rokov **o. Vladimíra Kasana OSB** za konventuálneho priora.

Otec Vladimír Kasan OSB vstúpil do benediktínskeho opátstva v Tynči (Krakov, Poľsko) v roku 1998 spolu s o. Blažejom Škvarkom OSB. V tom čase boli obaja kňazmi banskobys-

trickej diecézy. Pán si ich povolal obnoviť na Slovensku benediktínsku tradíciu. V roku 2003 ich opát Marek z opátstva sv. Petra a Pavla v Tynči vyslal na Slovensko. V tomto istom roku bol o. Vladimír menovaný za superiora filiálneho domu v Bacúrove. V roku 2010 sa slovenskí benediktíni presťahovali do novopostaveného kláštora Premenenia Pána v Sampore. Opát Bernard z materského kláštora v Tynči vymenoval o. Vladimíra za prvého priora konventuálneho kláštora benediktínov v Sampore. V službe predstaveného pokračuje aj po 17. rokoch, pretože je to vôľa Ducha Svätého, vyjadrená tajným hlasovaním jeho spolubratov s veľkými sľubmi.

„Pane, ak som ešte potrebný tvojmu ľudu, neodmietam pracovať. Nech sa stane tvoja vôľa.“ To sú slová jednej antifóny zo sviatku sv. Martina, ktorým sa začali naše voľby priora a ktoré mi pri zvolení spontánne zarezovali v srdci. Zároveň som si v tomto čase testovania na COVID-19 uvedomoval, že pre testovaného človeka negatívne nie je negatívne a pozitívne nie je pozitívne. Tak som začal vnímať aj svoje zvolenie do služby bratom. Po 17 rokoch vedenia spoločenstva viem, že to nie je jednoduché a ľahké, je to kríž, ale negatívne nie je negatívne. Ak sa nekoncentrujem na farchu kríža, jeho namáhavé nesenie, obmedzovanie, ktoré so sebou prináša, bolesť rôzneho druhu..., potom môžem vnímať to pozitívne – je to príležitosť nasledovať Krista zblízka, je nástrojom môjho posväcovania a predovšetkým nástrojom spásy. Spolubratom teda ďakujem nielen za dôveru, ale aj za kríž, za to, čo je v ňom pozitívne. Zároveň vyprosujem im a všetkým priaznivcom a priateľom kláštora, aby vo chvíľach, keď moja služba bude pre nich krížom, videli v nej to pozitívne, čo ich viac približuje k Ježišovi a posväčuje.

br. Vladimír

Korona

Zdá sa, že z atmosféry vytvorenej okolo ochorenia „COVID-19“ ostáva nám horšie ako zo samotnej choroby. Neustále „mudrovanie“ kohokoľvek prináša zhoršujúcu sa atmosféru vo všetkých oblastiach života v spoločnosti. Pozorujeme, že za odborníka sa „hrá“ už skoro každý. Všetci by sme chceli radiť a niet už toho, kto by poslúchal.

Preto ako balzam na rozorvanú dušu pôsobia slová básne **Čierna labuť** a dávajú nám možnosť vyjadriť:

- obdiv tým, ktorí stoja v prvej línii s epidémiou,
- vďaka za ich statočnosť a nasadenie,
- súcit s tými, ktorí stratili blízkych,
- vieru, nádej a dôveru v Božiu pomoc,
- snahu po dôslednejšom zachovávaní hygieny.

Nadovšetko je dôležité naše presvedčenie, ako povedal pápež František, že „**žiadna pandémia, nemôže vypnúť svetlo Vianoc**“.

Čierna labuť

Janka Bernáthová-Lehotská

Na miský váh smrť ukladá bezvládne nahé telá,
podobná čiernej labuti tajomne rozprestiera
tiene krídel strachu na svet bezmocný,
hrobom ustupuje pôda pod nohami...
Ako temné vojsko pochodujú dni,
čiernym perom nesúc ortieľ podpísaný.

Do noci blikajú slzy hrdinov
a tri malé hviezdy – viera, nádej, láska.
V anonymnom boji a bez veľkých slov
ukrývajú tváre pod rúškami v maskách.
Aj na nich smrť máva krídlom labutím,
v povrazoch strachu ich zráža na kolená,
no oni statočne pomáhajú tým,
za ktorých už ani modliť kto sa nemá.

Na miský váh smrť ukladá bezvládne nahé telá.
Také, ako sa zrodili, neodnášajú veľa.
Neznámu ruku zvierajú... Tak hodnoty sa menia.
Len veľká láska vyváži ten náklad utrpenia.

z cyklu: **Láska v čase Korony**

John Henry Newman: Krátka cesta k dokonalosti

Svätci hovoria, že ak chceme dosiahnuť dokonalosť, nemusíme robiť nič viac, než dobre vykonávať svoje každodenné povinnosti. Je to krátka cesta k dokonalosti; krátka nie preto, že je ľahká, ale preto, že je praktická a zrozumiteľná. K dokonalosti nejstvue je skratka, jestvuje k nej však spoľahlivá cesta.

Myslím, že tento návod môže byť užitočný takým ľuďom, ako sme my. Je ľahké mať nejasné predstavy o dokonalosti, ktoré o nej pomáhajú hovoriť, keď nemáme v úmysle usilovať sa o ňu. Len čo však človek po dokonalosti skutočne túži a rozhodne sa ju hľadať, uspokojí sa len s tým, čo je konkrétne a jasné, a čo ukazuje pevný smer k jej uskutočňovaniu.

Musíme pamätať na to, v čom spočíva dokonalosť, že neznamená žiadne mimoriadne skutky, neobyčajný výkon, či hrdinské činy. Nie každý má príležitosť konať hrdinské skutky alebo trpieť. Dokonalosť značí to, čo týmto slovom bežne rozumieme. Dokonalým nazývame to, čo je bez chyby, čo je dokončené, konzistentné, úplné. Je to opak toho, čo je nedokonalé. Ak vieme, čo znamená *nedokonalosť* vo viere, kontrastom vieme zistiť aj to, čo značí dokonalosť.

Dokonalý je teda ten, kto dokonale vykonáva svoju každodennú prácu. Po dokonalosť netreba chodiť za tento rámec. Netreba chodiť *za rámec bežného dňa*.

Zmieňujem sa o tom, lebo si myslím, že tento návod pomáha zjednodušiť naše predstavy o dokonalosti a nasmerovať naše snaženie na konkrétny cieľ.

Ak sa teda pýtaš, čo máš robiť, aby si bol dokonalý, odpovedám, že v prvom rade:

1. nevylihuju v posteli po čase určenom na vstávanie;
 2. venuj svoje prvé myšlienky Bohu;
 3. vykonaj si poctivú návštevu k bohostánku;
 4. pomodli sa zbožne Anjel Pána;
 5. jedz a pi na Božiu slávu;
 6. dobre sa pomodli sv. ruženec;
 7. sústreď sa a vyhýbaj zlým myšlienkam;
 8. venuj kvalitný čas večernému rozjímaniu,
 9. denne si spytuj svedomie;
 10. choď spať v rozumnom čase,
- a už si dokonalý.**

Všetky veci pod nebom sa menia: strieda sa jar, leto, jeseň. Mení sa šťastie vo svete: čo bolo vysoko, je nízko; čo bolo nízko, vystúpilo do výšav. Bohatstvo ulieta ako na krídlach, prichádzajú straty a smútok. Z priateľov sa stávajú nepriatelia a z nepriateľov priatelia. Menia sa naše túžby, ciele, plány. Nič nie je isté, iba ty, môj Bože! Ty si stredom a životom všetkého, čo sa mení a všetko ti dôveruje ako Otcovi, vzhliada k tebe a spokojne sa odovzdáva do tvojich rúk. Amen.

(Z knihy Meditations and Devotions, str. 370)

Zvony

Priestor obklopený múrmi kostola upriamuje našu myseľ na Boha. Je to jeho dom; bol postavený pre Boha ako jeho vlastníctvo a naplňa ho jeho prítomnosť. Pozýva nás dovnútra; k Bohu, ktorý sám sa ukrýva do tajomstva.

Čo však s priestorom, ktorý nie je uzavretý múrmi, a ktorý sa šíri do nekonečných diaľav na všetky strany sveta, čnie ponad najvyššie vrchy a vyplňa najhlbšie doliny? Ten azda nemá nič spoločné s tým, čo je posvätné?

Zaiste má, a symbolom tejto spojitosti je veža so zvonmi. Je súčasťou každého kostola, aby sa vznášala do výšky a vládla širokému priestoru v Božom mene. Hlas zvonov – rytmický s vysokými tónmi alebo hlboko znejúci a pomalý – je ako záplava zvuku, ktorá naplňa vzduch zvesťou o Božom kráľovstve.

Zvony prinášajú pozvanie ľuďom dobrej vôle, ktorých srdcia sú otvorené ďalekosiahlym veciam. Pripomínajú nám nesmiernu rozľahlosť sveta a ešte väčšiu šírku ľudských túžob, a že jedine nekonečný Boh ich môže naplniť.

Pane, moja duša je väčšia ako svet, jej túžba siaha do väčších hĺbok ako najhlbšie údolia a bolesť nepokojnejšia ako zvuk zvonov strácajúci sa v dialke. Iba ty sám môžeš vyplniť túto obrovskú pustatinu.

*Z knihy Romana Guardiniho
Von heiligen Zeichen
preložil a upravil
o. Ján*

Zvony samporského kláštora

Balada o ľudskom srdci

Milan Rúfus

Len nehľadané sa bez bolesti stráca.

Dar rúk je všetko, čo je na stole.

Všetko je túžba, úsilie, nápor, práca.

Ešte aj zvon vie, čo sú mozole.

Ach, jazvy zvonov srdcom vytlčené:

priať úder a pod ním vydať tón.

Ľuďom sa pritom stáva – v Božom mene –

že srdce, živlom príliš otvorené,

zjaví sa skôr než samučičký zvon.

Kto hnetie nás, ten vie, čo nevie veža

a zvony v nej: že nie sme ako ony.

Že ľudské srdce nesmie byť zo železa.

Pretože nielen udiera.

Aj zvoní.

(Zo zbierky Čítanie z údelu)

Narodil som sa v roku 1979 v malej dedinke na Dolnom Sliezsku v Poľsku. Rodičia mali hospodárstvo – najprv chovali ovce, potom kozy. Rád som im na hospodárstve pomáhal; predsa som sa však rozhodol stu-

dovať fyzioterapiu. No po dvoch rokoch som počul vo vnútri hlas odovzdať sa Bohu. S pomocou ľudí som našiel benediktínsky kláštor v Biskupowe, do ktorého som vstúpil v roku 2000, zložil som večné sľuby (2007) a potom prijal aj kniazskú vysviacku (2008). V istom okamihu prišla v mojom živote kríza v povolání, dopustil som sa niekoľkých chýb voči sebe a iným ľuďom, a preto som od roku 2017 tri roky býval mimo vlastného kláštora. Vďaka ochote a добрote mníchov z kláštora v Sampore som mohol v tom čase žiť medzi nimi, kde sa mi veľmi páčilo. Tu som zakúsil mnoho dobrých vecí a našiel som cestu k správnym rozhodnutiam. Napokon po rôznych skúsenostiach som zistil, že návrat do mojej pôvodnej komunity by bol pre obe strany ťažký, a že ja musím začať odznova. Preto som sa obrátil na o. Vladimíra a na ostatných bratov, aby ma prijali na čas skúšky, po ktorej by sme sa mohli rozhodnúť, či tu môžem ostať navždy. Tu som od 11. júla a zisťujem, že tento spôsob života mi veľmi pomáha a môžem vďaka tomu pokračovať v procese obrátenia, ktorý som začal, keď som býval mimo kláštora. Dúfam, že budem môcť takto prežiť celý zvyšok môjho života.

o. Jakub Kaliński OSB

Volám sa Jozef Lompart. Narodil som sa v roku 1978. Pochádzam z Popradu, z kresťanskej rodiny.

Mám dve staršie sestry. Najstaršia je už 25 rokov rehoľnou sestrou. Druhá je vydatá a má jedno dieťa. Vyštudoval som Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre.

Pán ma vo svojej добрote sprevádzal celý život a dovolil mi prežiť chvíle veľkého požehnania, ale aj ťažké chvíle. Stále som však vo svojom vnútri cítil nepokoj a vedomie, že toto nie je to, k čomu som volaný. Tento nepokoj ma priviedol až k benediktínom. Do kláštora som vstúpil 7. 4. 2020, pred Veľkou nocou, po dlhej dobe uvažovania a hľadania cesty, ku ktorej som už dlho cítil Božie volanie.

Mníchov v Sampore som spoznal cez brata Juraja, ktorý ma k nim priviedol na večery, a to v čase, keď ešte ani on nebol členom ich komunity. Od tej chvíle som viac a viac spoznával toto spoločenstvo a túžba

doň vstúpiť bola čoraz silnejšia. Pán vyslyšal moje prosby a túžba sa stala skutočnosťou. Môj život sa zmenil a Pán mi ho obrátil ako sv. Pavlovi, podľa ktorého som si zvolil aj svoje rehoľné meno.

Pokorne prosím všetkých o modlitby, aby som na tejto ceste s Božou pomocou vytrval.

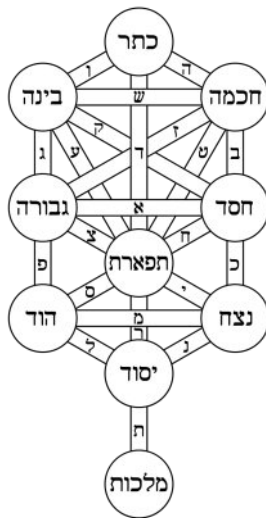
br. Pavol, post. OSB

Čísla nemajú iba numerickú hodnotu. Väčšinou odkazujú na počet niečoho. Príkladom môže byť 10 rokov v Sampore, alebo 10 dní karantény, 10 eur, 10 Zdravasov, či 10 sekúnd, alebo 10 mníchov atď. I v Biblii čísla všeličo charakterizujú, a majú aj symbolický význam. K symbolickým číslam okrem známej sedmičky (*EsBe* 20 [2017] s. 8-9) patrí aj číslica 10.

Ako päťka, aj desiatka pochádza už z dávnoweku od počítania prstov a aj v Biblii tvorí desiatkový systém počítania. V stredovekej židovskej tradícii sa práve od prstov na rukách odvíja spiritualistické učenie o **10 sefirot**, prostredníctvom ktorých Boh koná. Spolu tvoria strom života (obrázok): 1. múdrosť, 2. chápanie, 3. poznanie, 4. milosrdenstvo, 5. sila, 6. krása, 7. víťazstvo, 8. šľachetnosť, 9. základy, 10. kráľovstvo. Vráťme sa však stáročia späť k našim biblickým koreňom a k číslu 10. Možno ho nájsť v príbehu, kde Abrahámov sluha hľadá nevestu. Keď stretne Ráchel pri studni, ktorá mu pomohla s napojením desiatich tiav, odmení ju zlatými náramkami vážiacimi **10 šeklov** (ca 100 g).

Avšak v Biblii desať vyjadruje väčšinou celistvosť, harmóniu. Potvrďuje to hneď prvá stránka Biblie. Boh síce tvorí svet za 6 dní, ale **10 rečami**: prvou tvorí svetlo (1. deň), druhou vodstvá (2. deň), treťou a štvrtou rečou v 3. deň tvorí zem a rastlinstvo. Nečudo, že tretí deň týždňa sa

v židovskej tradícii považuje za veľmi plodný. Piatou, dlhšou rečou tvorí nebeské telesá (4. deň). Šiestou rečou tvorí vodné živočíchy a vtáctvo, ktoré aj požeňná (5. deň). V 6. deň Boh hovorí štyrikrát. Siedmou rečou tvorí ostatné živočíchy, kým stvoreniu človeka venuje tri posledné špeciálne reči: človeka tvorí, požeňáva a odovzdáva jeho vláde všetko, čo stvoril. Desiatkou teda Boh tvorí harmóniu vesmírneho poriadku: siedmimi rečami vytvoril všetko a tromi ľudstvo, ktorému podmanil všetko stvorenie.

Adamovo potomstvo obsahuje **10 potomkov** až po Noema a aj potomstvo Noema má 10 potomkov po posledného Abraháma. Neskoršia rabínska tradícia vyzdvihuje Abraháma, lebo ho Boh podrobil **10 skúškam**. Prvou bolo jeho poslanie zanechať svoju krajinu a poslednou bola výzva obetovať syna. Zaujímavé je i to, že ani po **10 rokoch** pobytu v Kanaáne a v (bez)nádeji 85-ročný

Abrahám stále nemal sľúbeného potomka a predsa Bohu veril.

Kto by nepoznal príbeh o Sodome a Gomore? Abrahám sa vo vyjednávaní zastavil pri **10 spravodlivých**. Považoval to za dostatočný počet, ktorý by mohol uchrániť mnohopočetné mestá pred skazou. Ale nepostačovalo. Ani Abrahám nevedel, že pred Bohom postačí na záchranu i jeden spravodlivý, ktorý s ním kráča, ako napr. Noe pri potope. Dodnes trvá synagógálna tradi-

cia, podľa ktorej sa musí zhromaždiť aspoň **10 mužov**, aby sa mohlo konať verejnú liturgickú zhromaždenie.

10 Božích prikázanií poznáme naspamäť. Na záver štyridsaťdňového Mojžišovho pobytu na Sinaji „PÁN napísal na tabule slová zmluvy, **desať slov**“. Zaujímavosťou je rozdiel medzi naším a židovským rozdelením Desatora. Kým v židovskej tradícii prvé tri prikázania sú zamerané na PÁNA, štvrté na sobotu a ďalších šesť na spoločenstvo (3 o PÁNOVI a 7 o človeku), v katolíckom rozdelení je príkaz o sviatočnom dni tretí a zvyšných sedem zameraných na spoločenstvo. Podstatné je, že vždy ide o 10, ktorá nadobúda posvätný charakter. Desatoro sa v Biblii stalo predovšetkým vyjadrením uzavretia slobodnej zmluvy. Zredukovať ju iba na príkazy a zákazy, znamená nepochopenie Desatora. Je súčasťou zmluvy s Bohom, ktorý urobí všetko pre ochranu svojho ľudu.

Posvätnosť desiatky rastie s jej využitím pri stavbe púštnej **svätyne**. Pre Boží príbytok bolo treba vyhotoviť **10** vzácných **záclon** a tiež dĺžka akáciových dosiek na jeho stavbu bola **10 lakťov**. Neskôr, v Jeruzalemskom chráme cherubíni vo svätyňi mali byť **10 lakťov** vysokí a rozpätie ich krídel **10 lakťov** široké. Nepochybne pokiaľ išlo o stavbu chrámu, Biblia jej vlastným spôsobom vyjadrila pomocou 10 harmonickú úplnosť unikátnej stavby.

PÁN však tróni na chválach Izraela. Práve recitovaním žalmov sa nielen prejavuje slávo-chvála, ale PÁN akoby sa udomácnil v modliacom sa spoločenstve. Žaltár, každodenný duchovný chlieb mníchov, končí **10**

slovami „chváľte ho“. Všetko živé sa môže pripojiť k tejto chvále; stačí si otvoriť Ž 150.

Aj v Novom zákone má desiatka svoje miesto. Neblaho sa **10 apoštolov** rozhorčuje nad Jakubom a Jánom, keď prejavili záujem o privilegované miesto. Podobne i uzdravených **malomocných** bolo **10**, no iba 1 sa poďakoval. Ježiš v podobenstve hovorí o **10 sluhoch**, ktorých si pán zavolať a každému dal po jednej míne. Jeden ju rozmnožil na **10 mín**, iný však zaháľal a mínu nezúročil, za čo ho jeho pán označil za zlého sluhu. V inom podobenstve Ježiš prirovnal pohotovosť pre Božie kráľovstvo **10 pannám**, ale aj z tých iba 5 bolo rozumných, a 5 bolo prešibane lenivých – vy-počítavo sa spoliehali na pomoc iných.

V Zjavení sa hovorí o **10 kráľoch**, ktorých predstavuje **10 rohov** na hlave draka. 7-krát sa v knihe píše o týchto 10 rohoch, čo mrazi-

vo naznačuje jednotný odpor voči Božiemu kráľovstvu. Kniha zjavenia čerpá obrazy z Knihy Daniel a nenechá nikoho na pochybách ohľadom odporu. Nech by bol akokoľvek dokonalý, je odsúdený na prehru. Lebo, keď Starec dní zasadne na trón súdiť svet, bude mať vo svojich službách **desaťtisíce desaťtisícov**, čo je symbolicky ultimátne číslo víťazstva.

Nech 10 rokov v Sampore pripomína 10-ročné Abrahámové čakanie a nech zvolanie „chváľte ho“ sa otvára Kristovmu kráľovstvu aj na ďalšie desaťročia na samporských chválach.

Blažej Štrba

Predpokladá sa, že samotné koledy ako oslavné piesne majú pôvod v Rímskej ríši – oslavách nového roka – calendae. Odtiaľ pochádza aj používanie tohto slova u rôznych národov a národností.

U Slovanov sa koledy zväčša chápu ako ľudové piesne spievané pri príležitosti veľkých cirkevných sviatkov. Bohatú tradíciu majú u Slovákov, Čechov, Ukrajincov, Rusov a Bulharov. V Srbsku a Poľsku sa tieto piesne nazývajú tiež koleda; v Slovinsku kolednica; u Rusov, Ukrajincov a Bielorusov коляда. Napríklad u Rusov a Poliakov je veľa kolied, ktoré boli skomponované – nemajú ľudový pôvod. U Rumunov je koleda colinda, u Francúzov tsalenda a u anglicky hovoriacich Christmas Carol. U Grékov v Grécku a na Cypre je to Kálanda, u Nemcov a Rakúšanov Weihnachtslied.

Medzi najznámejšie skladby patrí *Stille Nacht – Tichá noc*. Vznikla v roku 1818 a jej autormi sú Joseph Mohr a Franz Xaver Gruber. Prelo-

žená bola vari do všetkých jazykov na svete. Veľmi známa je aj koleda *Adeste Fideles – Ó, kresťania*, ktorej autorom textu je John Francis Wade. Z latinského textu bola preložená do rôznych jazykov sveta.

Aj keď nám už často splýva význam slov koleda a vianočná pieseň, vianočné koledy sa viažu k sviatku narodenia Ježiša Krista, kým vianočné piesne sú koncipované širšie a viažu sa k vianočnému obdobiu. Koledy tak tvoria jednu zo súčastí vianočných piesní.

Naše tohoročné slávnosti

Koronakríza priniesla mnohé zákazy. Najhorší bol zákaz verejných bohoslužieb. Boli sme šťastní, že na slávenie **výročia posviacky nášho chrámu** 25. mája sme vítali banskobystričského diecézneho biskupa Mons. Mariána Chovanca. Bola to prvá slávnosť v rámci uvoľňujúcich sa opatrení. Radovali sme sa nielen z jeho prítomnosti, ale aj slávenia sv. omše a povzbudivého slova, ktoré v priamom podaní znelo osobnejšie ako z obrazoviek.

Na **slávnosť sv. Benedikta** 11. júla sme sa tešili prítomnosti žilinského diecézneho biskupa Mons. Tomáša Galisa. Všetci, ktorí ste boli prítomní, mohli ste počuť o nebezpečenstve individualizmu, pred ktorým nás chráni vďačnosť. „Vďačnosť musí byť najprv v našej hlave, potom v srdci a napokon v ústach vyjadrená slovami, ale aj v rukách a nohách vyjadrená skutkami.“

Na **slávnosť Premenenia Pána** 6. augusta bol hlavným celebrantom Mons Marián Gavenda. Rozprával o premenách, ale ich symboliku vyjadril obrazmi zo súčasnosti. Cez tieto symboly poukázal na konkrétne situácie, v ktorých sa má premieňať srdce.

Nad Betlehemom začalo svať. Odíšiel už aj posledný pútnik a veľká hviezda v svite bledla. Panna Mária sa láskyplne pozerala na spiaceho Ježiška.

Staré dvere na maštálke sa pomaly so slabým vrznutím otvorili. Zdalo by sa, že ich otvoril fúkajúci vietor. Vo dverách sa však objavila stará žena, oblečená v roztrhaných šatách. Máriu myklo, akoby zbadala zlú sudičku.

Dieťaťko ďalej pokojne spalo. Oslík a vól ďalej prežúvali seno a na prichádzajúcu sa ani nepozreli.

Mária ju pozorne sledovala. Každý krok starenky akoby trval večnosť. Pomaly sa priblížila k jasičkám. Ježiško náhle otvoril oči a k Máriinu údivu sa v očiach dieťaťa i v očiach stareny zaligotal rovnaký plamienok nádeje.

Starenka sa sklonila k Dieťaťu. Mária takmer prestala dýchať. Starenka hľadala rukou v roztrhaných šatách. Tá chvíľa trvala akoby stáročia. Mária ju s veľkým nepokojom pozo-

rovala. Neznáma konečne našla to, čo hľadala. Darček schovaný v dlani podala Ježiškovi.

Už tu boli pastieri i traja králi so svojimi darmi. Čo len mohla priniesť ona? Uvažovala Mária.

Mária však videla len zhrbený chrbát nad jasičkami.

Potom sa starena narovnala, akoby z nej spadla nesmierna ťarcha, ktorá ju dovtedy tlačila k zemi. Vzpriamila sa, zdvihla hlavu a zrazu bola vysoká až po strop maštale. Do tváre sa jej akoby zázrakom vrátila mladosť, šedivé vlasy znovu stmavli a získali hodvábný lesk.

Keď nečakane zmizla, Mária si mohla pozrieť, aký dar vlastne priniesla. Ježiškovi sa v rúčkach lesklo červené jabĺčko.

Tá žena bola Eva — prvá žena, matka všetkých ľudí — ktorá odovzdala Mesiášovi ovocie prvotného hriechu.

Pretože s Ježišom sa všetko zrodilo nanovo, môže každý znovu začať s čistým štítom...

Vôňa Vianoc

Vianočné sviatky si nevieme predstaviť bez tradičných symbolov ako sú: betlehem, stromček, hviezda, oblátky... Vianoce majú aj typické vône.

Na akú vôňu si spomeniete, keď si pomyslíte na Vianoce? Je to vôňa perníka, ihličia či sviečok? Tieto vône sú súčasťou Vianoc. Mudrci z Orientu priniesli Ježiškovi okrem zlata aj kadidlo a myrhu, ktorých pálením sa vytvára typická vôňa. Klasické vianočné korenie – škoricca, badián, klinčeky a vanilka – vyvoláva spomienky na vianočné pečivo. Vôňa sviatočného času sa nám spája aj s vôňou vianočného stromčeka.

Vôňa sena sa nám s Vianocami spája zriedkavo, aj keď je to možno najoriginálnejšia zo všetkých vôní. Dieťaťko Ježiš sa narodilo v jasiach obklopených senom a slamou. Vôňa sena rozpráva príbeh o Božej láske k nám ľuďom, ktorá sa obracia k malým, chudobným a bezmocným.

Slovo, ktorým chcem vyjadriť svoje prianie, je nedostatočné, preto ho chcem spojiť s Kristovou obetou. Takto bude mojím darčekom sv. omša, ktorú budem v budúcom roku každú nedeľu obetovať za priateľov a priaznivcov kláštora a benediktínskej spirituality.

o. Vladimír

Všetkým ľuďom dobrej vôle prajem, aby Vianoce boli pre každého časom nesmiernej radosti a pokoja! Tak, ako je pre matku nesmiernou radosťou narodenie dieťatka, tak nech je pre nás radosťou príchod Ježiška – Spasiteľa. Nech jeho božské vtelenie a narodenie prinesie každému pokoj v duši, svetlo do všedných dní a nádej večného života!

br. Pavol

Súčasná situácia a okolnosti života, ktoré momentálne prežívame – neistota, strach, nedôvera – sa hlboko dotýkajú nášho života. Zobrali nám pokoj, ktorý sme mali, keď náš život mohol prebiehať predvídateľným spôsobom. Zažívame skúsenosť slabosti, uvedomenia si, že ako ľudia nie sme až takí silní, ako si niekedy o sebe myslíme. Je to zlá skúsenosť? Nemyslím si. Práve ona nás môže opäť trochu naučiť pokore a posilniť našu dôveru, že napriek tomu všetkému je tu Nieкто, kto je nad tým všetkým, stojí pri nás a neustále nám hovorí: „Nebojte sa!“

Prajem nám všetkým, aby boli pre nás sviatky Narodenia nášho Pána opätovným posilnením našej dôvery v neho, prijatím ho nielen na tento svet, ale hlboko do nášho srdca, aby v ňom prebýval a menil naše životy.

br. Igor

Moje prianie pripájam k spevu anjelov pri Spasiteľovom narodení: „Pokoj ľuďom dobrej vôle!“

Keďže o dare pokoja na Vianoce hovoríme mnohí, kladiem v tomto želaní dôraz na **dar dobrej vôle**. Len pomocou dobrého a vytrvalého úsilia môžeme vo svojom živote vytvárať poriadok so správnou hierarchiou hodnôt a rovnováhou modlitby a práce, ktorej ovocím je ten vytúžený dar pokoj. Všetkým naším dobrodincom, čitateľom a priateľom vyprosujem počas celého nadchádzajúceho roka 2021, aby im **nikdy nechýbala dobrá vôľa**.

o. Ján

Prajem vám i sebe pokorné, vytrvalé a múdre „čítanie“ Slova, ktoré sa rodí v Betleheme. Kiež toto „čítanie“ zanechá v našej „knihe života“ také stopy, aby ľudia pri jej listovaní chceli byť priateľmi Slova.

o. Damián

Modlitba srdca nech Vás privádza do stáleho rozhovoru s Pánom Ježišom, ktorý prišiel, ktorý prichádza a ktorý príde v sláve. A utišujúci pokoj duše nech sprevádza beh Vašich dní, naplnených ako radostou, tak i bolesťou.

br. Svorad Mária

Boh si tak zamiloval človeka, že sa stal jedným z nás. Nech sú pre nás Vianoce príležitosťou opätovať mu jeho božskú i ľudskú lásku – v modlitbe aj v našich bratoch a sestrách.

o. Michal Mária

Odtiaľ, kde slnko vychádza, k najvzdialenejším končinám nech zaznie pieseň Kristovi, ktorý sa z Panny zrodil nám.

(liturgia hodín)

Požehnané prežitie vianočných sviatkov, úprimnú radosť z Kristovho narodenia a veľa Božích milostí v celom roku 2021

praje br. Rastislav Mária

V končiacom roku medzi najnavštevovanejšie miesta patrili zdravotné zariadenia a v nich stretnutia s lekármi. A tak Vám na prahu nového roku pre zdravie prajem šesť najlepších lekárov:

- ▷ slnko
- ▷ odpočinok
- ▷ tréning
- ▷ zdravú stravu
- ▷ sebaúctu
- ▷ priateľov.

Ak by to nestačilo, využite návštevu „sanatória“ v Sampire – Kláštor Premenenia Pána.

A nadovšetko všetkým prajem každodenné stretnutie so skutočným Lekárom, ktorým je Ježiš Kristus.

o. františek

Vinšujem vám tieto slávne sviatky Krista Pána narodenia, aby Vám dal Pán Boh zdravia, šťastia, Božieho požehnania.

Menšími hriechmi,
väčšou milosťou,
Božou radosťou,
doširoka dožiť
v zdraví, v šťastí,
pri dobrom pokoji.

Na poli úrod, pri dome príplot.
V dome svornosti a pobožnosti
a všetkého čo treba dosýtosti.
A to všetko Vám vinšujem
nielen na tento rok, ale aj
všetky budúce roky.

o. blažej

ČO JE V DARČEKOVÝCH TAŠKÁCH, S

SA DOZVIETE NA DVOJSTRÁNKACH.

Môj darček či pranie Vám pripomína názov nášho občasnika.

Teda buďte požehnaní (estote benedicti) a ešte pripájam, buďte požehnaním (estote benedictio) pre všetkých okolo Vás.

br. Marián

Do nového roku želám nám všetkým, aby sme prežívaním Božej lásky rástli v Božej milosti a vytrvalo premáhali ťažkosti každodenného života.

br. Július

Drahí čitatelia, prajem Vám veselé Vianoce a radosť z narodenia nášho Pána. Prajem Vám, aby ste zotrvali v Kristovom pokoji, a „aby bol vo všetkom oslávený Boh“.

br. Dominik

Milovaní, milujme sa navzájom,
lebo láska je z Boha,
kto miluje narodil sa z Boha
a pozná Boha.
Láska je v tom,
že nie my sme milovali Boha,
ale že on miloval nás
a poslal jednorodeného syna na svet,
aby sme skrze neho mali život. (1 Jn 4, 7-10)

praje

br. Ladislav M.

Niektorí starci učia, že na to, aby sme sa naučili modlitbe musíme počítať aspoň 10 000 hodín na kolenách, a na pravý duchovný boj v samote pustovne nás pripraví najmenej 25 rokov života v kláštore.

Sú veci, ktoré potrebujú mnoho času. V odovzdaní sa Bohu čakáme a nevieme, kedy príde výsledok, kedy budeme dosť dobrí, uzdravení, pripravení uvidieť Pána na Hore Premenenia.

Ale On ku nám prichádza tu a teraz. K nám, čo nie sme dobre pripravení, do našich chorôb, a starostí.

A tak Vám všetkým prajem aby sme už teraz, skôr ako prideme k dokonalosti, našli Boha v jasličkách. Bezbranné a milujúce dieťa, ktoré k nám nakláňa ruky a žehná nás. Dôležité je len jedno: Byť tu s ním a tak dovoliť aby pomaly menil maštal nášho života na Betlehem.

br. Juraj

Darček pre Ježiška.

V čase prípravy na Vianoce uvažujeme: „Akým darčekom by sme potešili malého Ježiška? Čo by bolo preňho skutočnou potechou?“ Pri svätej omši v noci jeho narodenia počujeme: „*Veď zjavila sa Božia milosť na spásu všetkým ľuďom a vychováva nás, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a v tomto veku žili triezvo* (σωφρονός - sofronós), spravodlivo a nábožne“ (Tit 2,11).

Sme vyzvaní **žiť triezvo**. To znamená nie abstinenciu od alkoholu, ale **žiť rozvážne**. Význam gréckeho slova σωφρονέω je: byť zdravej mysle, byť duševne zdravý, byť pri zmysloch, ako aj byť rozumný/rozvážny, rozumne konať, zmúdreť, ale tiež byť skromný/mierny, byť zdržanlivý/ cnostný/cudný, a napokon byť poslušný, poslúchať. Preto sv. Pavol píše v 2 Tim 1,7: „Boh nám nedal Ducha bojzlivosti, ale Ducha sily, lásky a **rozvahy**“ (v poľštine - „trzeźwe myślenie“). V tomto duchu je Dieťa Ježiš najtriezvejším dieťaťom v dejinách sveta. Určite bude rád, ak prideme k jeho jasličkám s triezvym postojom, aký má on sám.

o. Jakub

Naším čitateľom, priaznivcom a dobrodincom prajem čo najväčší duchovný úžitok z nastávajúcich najkrajších sviatkov roka, pretože akákoľvek úprimná snaha o lepšie prežitie tajomstiev vtelenia a narodenia Božieho Syna nám určite prinesie dobré ovocie. A čo môže byť tým ovocím? Jedným z plodov uvažovania a poznávania týchto právd bude vďačnosť, pretože len tam, kde rastie vedomosť o Darcovi a Dare, môže rásť aj vďačnosť obdarovaného.

br. Peter

Pomaly sa učím porozumieť Slovákom. Navzájom sme si veľmi podobní, takže Vám prajem to isté, čo mojím priateľom v Poľsku: aby sme viac počúvali ako hovorili, viac sa vzájomne zdieľali ako diskutovali, viac si rozumeli ako hodnotili a hlavne, aby sme si odpúšťali.

o. Cyprián

Krehkosť a podmanivosť Vianoc má v sebe predzvesť mlčania a ticha. Ono dozrieva na spoločnej ceste viery od jasiel ku krížu, aj z jaskyne Narodenia do jaskyne Božieho hrobu. Nech nám je oslava vtelenia Boha darom, ktorý sa aj tento rok chce v nás dať všetkým bez rozdielu.

o. Jozef

Ako sa páčiť Bohu

Istého dňa sa Božia služobníčka vrúcne modlila v intencii rehole prosiac Boha, aby ju zachoval vo svojej službe, obdaril milostami a čnosťami a zabezpečil jej reholi „úspech.“ Boh jej odpovedal: „Budem sa o ňu starať s otcovskou starostlivosťou a nenechám ju v núdzi, ak v nej nájdem pokoru a poníženosť, zamilovanie panenskej čistoty, vďačnosť srdca a veľkodušnú lásku.“

Poníženosť plná pokory spočíva na poslušnosti voči predstaveným a zároveň vo vzájomnej službe sebe navzájom v pokore a jednoduchosti. Zamilovanie panenskej čistoty je čímsi viac ako obyčajnou ostražitosťou, je to hlavne zamilovanie čistoty srdca spojené s odmietnutím všetkého, čo by ho mohlo skaziť. Ten, kto má vo vlastníctve drahocenný klenot, bdie na ťm, aby ho nestratil a nepoškodil: to je vlastne zamilovanie si panenstva.

S vďačným srdcom a pocitom svojej nehodnosti sa patrí prijímať od Boha

dary milostí, a tak isto všetko, čo sa týka dočasných potrieb, ako odev a potrava. A plnosť lásky spočíva v milovaní Boha čistým srdcom a zároveň vo vzájomnej láske vzhľadom na Neho a na ochote slúžiť si navzájom.

Pán ešte povedal: „Ten, kto túži po tom, aby sa mi páčil, nech spĺňa tieto tri veci: po prvé, nech nikdy nenecháva blížneho v nešťastí, alebo opustenosti a nech má vždy ohľad na nedostatky a nedokonalosti iných. Po druhé, nech sa v protivenstvách utieka ku mne, nežaluje sa u iných, ale mne zverí svoj smútok a nepokoj svojho srdca. Po tretie, nech trvá pri mne v pravde. Toho, kto tak koná, prijmem v hodine jeho smrti, tak ako matka z láskou prijíma svojho syna. Prvá z tých rád mi je tak milá, že vzhľadom na ňu som ochotný zmazať všetky dlhy voči blížnemu. Uskutočňovanie druhej rady vyslobodzuje z dlhu voči sebe samému. A tretia rada vyslobodzuje zo všetkých dlhov voči Bohu.“

Z knihy zjavení svätej Mechtildy

Rada kardinála

Kardinál Mercier povedal svojim kňazom tieto múdre slová: „Odhalím vám tajomstvo svätosti a šťastia. Dosiahnete ich, ak každý deň aspoň na päť minút stíšite svoju predstavivosť, zatvoríte oči všetkým zmyslovým vnemom a uši pred každým svetským zvukom tak, aby ste boli schopní vstúpiť do svätyne svojej pokrstenej duše, ktorá je chrámom Ducha Svätého a prednesiete mu túto prosbu:

Ó Duchu Svätý, duša mojej duše, velebím ťa,
osvecuj ma, veď, posilňuj a potešuj ma.
Povedz mi, čo mám robiť a prikáž mi to spraviť.
Sľubujem sa podriaďiť všetkému, o čo ma požiadaš
a prijať všetko, čo pripustiš, aby sa mi stalo.
Len mi zjav tvoju vôľu.

Ak toto budete robiť, váš život bude šťastný a pokojný aj v najťažších chvíľach dostanete veľa útechy, pretože dostanete dostatok milosti, aby ste obstáli v skúškach a uniesli ich a naplnení a so získanými zásluhami došli k bráne raja. V takomto poddaní sa Duchu Svätému spočíva tajomstvo svätosti.“

Stratené hodinky

Na slávnosť Krista kráľa slúžil sv. omšu náš otec prior Vladimír. Keďže som bol ešte po chorobe zoslabnutý, ťažko sa mi udržiavala pozornosť pri kázni až do chvíle, keď začal rozprávať príbeh.

Mladý muž sa pozdravil starému pánovi v parku: „Pekný deň, pamätáte si ma?“ „Pekný deň aj tebe, mladý muž, veru nie, nepamätám.“ Mladík povedal, že bol jeho žiakom a že chce byť takým človekom ako on. Bývalý učiteľ sa ho spýtal: „Prečo?“

A tu začal mladý muž spomínať.

„Spolužiak prišiel do školy s novými hodinkami a ja som mu ich vzal. Učiteľ sa postavil pred triedu a povedal: "Kto vzal hodinky, vráťte ich." Nevrátil som.

Učiteľ nás postavil do kruhu, prikázal nám zavrieť oči a začal kontrolovať vrecká jednému po druhom. Keď prišiel ku mne, našiel hodinky, vzal ich a hľadal ďalej vo vreckách ostatných. Keď skončil, povedal:

„Otvorte oči, hodinky som našiel“ a vrátil ich spolužiakovi. Bol ste to vy. Nikdy ste

mi nič nepovedal, nevynadal, nikdy ste nespomenul, o koho išlo, kto tie hodinky ukradol. V ten deň ste zachránil moju dôstojnosť. Pamätáte si túto príhodu, pán profesor?“ „Pamätám, kontroloval som všetkým vrecká, ale nevedel som, kto je zlodej, pretože som pri hľadaní aj ja mal zatvorené oči.“

Tak aj náš Kráľ Ježiš Kristus, nevyužíva svoju moc, aby nás trestal, ponížil, pokoril, „odpísal“, zosmiešnil našu dôstojnosť. On je Kráľ, ktorý dvíha, povzbudzuje, dáva novú príležitosť, je plný súcitu...

Ďalšie slová otca priora mi opäť začínali unikať, lebo sa mi začalo...

Príbeh som si však zapamätal, preto vám ho píšem.

o.františek

Koreniny

Búrky nútia duby hlbšie zapustiť korene. *Z. Herbert*

Pravda môže počkať má pred sebou dlhý život. *A. Schopenhauer*

Lož je nanič, lebo oklame len raz. *Napoleon Bonaparte*

Čestný muži sa ženia rýchlo, múdri nikdy. *M. Cervantes*

Najkrutejšie lži hovoríme svojim mlčaním. *A. R. Rivarol*

Najkrajšie sny o slobode sa zdajú vo väzení. *F. Schiller*

Penicilín ľudí lieči, víno ich obšťastňuje. *A. F. Fleming*

Človek počuje len to, čomu rozumie. *J. W. Goethe*

Šplhať sa možno aj metódou plazenia. *J. Swift*

Z mailovej pošty Priateľa Dušana

Počas vianočných sviatkov slávime veľa rôznych slávností. Jednou z nich je aj slávnosť Zjavenia Pána, ľudovo nazývaná aj ako sviatok Troch kráľov. Kto boli títo králi a odkiaľ prišli? Skúsime sa bližšie pozrieť na ich historický pôvod.

Moreplavec Marco Polo vo svojom cestovateľskom denníku na Ďaleký východ zapísal: „V Perzii je mesto Savah, z ktorého vyšli traja mudrci, aby zložili poklonu malému Ježišovi. V tomto meste sa nachádzajú tri veľké hroby, v ktorých zostali uložené telá mudrcov. Sú tak krásne zachovalé, že je možné sa pozeráť na ich vlasy a brady.“

Evanjelium podľa sv. Matúša je jediné, ktoré podáva opis o príchode troch mudrcov z Východu. Sv. Matúš vo svojom opise nepoužil pojem traja králi. Až neskôr v stredovekej Európe sa začal rozvíjať kult troch mužov, ktorých nazvali kráľmi.

Na Východe, kde má kult troch kráľov svoje korene, kresťania chápu ich históriu v celkom inom pohľade. Mudrci sú podľa nich reprezentantmi vlády na zemi, dary nesymbolizujú kňazstvo, mučeníctvo ani kráľovské panovanie tak ako v Európe.

Kresťania na Blízkom východe zachovali najstaršiu verziu legendy o mágoch. Mágovia – nazývaní v miestnych kresťanských spoločenstvách

mudrci – vyšli z Mezopotámie, ktorá v čase Ježišovho narodenia bola obývaná ľuďmi, ktorí vyznávali perzský zoroastrizmus. Mágovia preto mohli byť perzskými kňazmi ohňa alebo chaldejskými astrológmi. Anjel im zvestoval novinu o nezvyčajnom narodení. Kult anjelov bol v zoroastrizme rozšírený. Dvanásť mágov prišlo do severnej Mezopotámie, ktorá bola pod správou Rimanov. Nájsť však cestu do Betlehema nebolo vôbec jednoduché. Mágovia dlho blúdili, až zastavili v meste Hah. Tam sa rozdelili – deväť ich zostalo v meste a traja sa vydali ďalej do Betlehema. Názov mesta Hah, ktoré existuje dodnes, má spojitosť s mágmi. Pochádza zo sýrskeho slova nehto, čo znamená odpočinok, a tam aj odpočívali. Osudy ostatných troch mudrcov poznáme z Evanjelia sv. Matúša.

Posledná časť legendy hovorí o tom, že keď sa mágovia vrátili z Betlehema do mesta Hah, porozprávali ostatným, čo videli v Betleheme.

Priniesli so sebou nezvyčajnú vec: šatku (šál), ktorú im darovala Panna Mária. Veľa obyvateľov mesta Hah chcelo mať čo i len maličký kúsok šatky. Mágovia sa rozhodli verejne šatku spáliť a ľuďom rozdávať popol po spálenej tkanine. Takýmto spôsobom mohol každý dostať odrobinku šatky. Na mieste spáleniska postavili historicky prvú kaplnku k úcte Matky Božej. Každý z mudrcov postavil jeden múr. Prekvapivé je, že v meste Hah (oblasť Kurdistanu) sa dodnes zachoval Kostol Matky Božej zo 6. storočia postavený na základoch vybudovaných mudrcmi.

Krajinu, z ktorej mudrci vyšli, sv. Matúš nazýva Východ. Za čias Ježiša Krista sa Východom rozumelo široké územie na východ od Jordánu – Arábia, Mezopotámia, Perzia i India. Museli to byť veľmi zámožní ľudia, keď obetovali malému Ježišovi nezvyčajne drahé dary.

Zápisky z denníka Marca Pola hovoriace o takmer dokonalom stave zachovania ich hrobov, naznačujú, že im patrila veľká úcta.

Cisárovná sv. Helena odkryla pozostatky troch mudrcov, ktoré potom podarovala biskupovi Eustogisovi v Miláne. V roku 1164 po dobytí Milána Rainold z Dassel, kancelár cisára Fridricha Barbarossy, preniesol relikvie do Kolína nad Rýnom. Do dnešného dňa sa nachádzajú v kolínskej katedrále, umiestnené v krásnom zlatom relikviári.

Traja králi nás napriek všetkým nejasnostiam o ich pôvode učia, že putovanie za Ježišom je možné pre každého, kto má otvorené srdce na Boží hlas a na tento hlas chce dať aj odpoveď.

Mirko a Lenka Jozefiakovci

Obliečka

Na okamih, keď len pred zrakom mníškeho spoločenstva, magister privádza postulanta pred predstaveného, sa teší každý mních. Pripomína to moment, keď na viničnom kmeni začína rásť nová ratolesť. Ratolesť je symbolom jari, novosti, nádeje. Tak i postulant, ktorého predstavený symbolicky vyzlečie so svetských šiat a oblečie do habitu je nádejou pre spoločenstvo. V tomto roku 18. 10. obliečkou začal **kánonický noviciát br. Dominik Miškár**. V príhovore otec prior povedal: „*Rúško a zahalená tvár zakrývajú identitu človeka, ale habit, do ktorého je novic oblečený, naopak, odhaľuje identitu mnícha. Pripomína mu, že má byť v každej situácii človekom hľadajúcim Boha.*“

A prvé myšlienky novica Dominika: „*Som Bohu nekonečne vďačný za dar povolania, som šťastný, že ma spoločenstvo prijalo medzi seba.*“ br. Dominik.

Štěpán Smolen: Buď, kde si

V súlade s tradíciou mníšskeho života podľa Benediktovej reguly v čase obedu a večere počúvame na pokračovanie čítanie z niektorej dobrej a poučnej knihy. V tomto stĺpčeku sa s našimi čitateľmi chceme podeliť s našou lektúrou.

Štěpán Smolen (nar. 1983) je kňazom Litoměřickej diecézy v Česku a zároveň zaujímavý spisovateľ, ktorý má na svojom konte už niekoľko publikácií. Kniha *Buď, kde si* je jeho prvotina a zároveň čitateľsky najúspešnejšia kniha. V slovenskom preklade ju pred rokom publikovalo vydavateľstvo konzervatívneho denníka *Postoj* POSTOJ MEDIA, s. r. o.

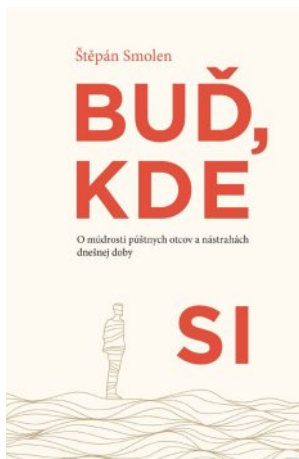
Buď, kde si zázrivnou a vtipnou formou zoznamuje čitateľa s múdrosťou a životom pústnych otcov – mníchov ranokresťanského obdobia, ktorí sa rozhodli viesť pustovnícky život v egyptskej púšti. Autor pod vedením sv. Jána Kasiána, ktorý napísal známe zbierky mníšskej mú-

rosti, voľne prechádza zo súčasnosti do prostredia pústnych otcov a má príležitosť osobne sa s nimi stretnúť a rozprávať. Ponúka sa mu tak príležitosť pútavým spôsobom konfrontovať ich hodnoty a spôsob ži-

vota s hodnotami a kultúrou súčasného sveta.

„Kasián, mne sa zdá, že to celé dáva zmysel – vieš, to, čo Nesteros hovoril o zaväzovaní sa a o všednom dni a tak. Najprv som si pomyslel, či to s tou chválou stálosti trochu nepreháňa. Lenže keď tu tak ležím, napadlo mi, že najkrajší ľudia, ktorých poznám, sú práve tí, ktorí vytrvali. Napríklad pán doktor Tláskal, čo neodišiel od svojej manželky. A pritom práve jemu by to nikto nevyčítal. Denne ho rezala slovami ako nožom. Alebo naša susedka, pani Lonská, ktorá sa po nehode starala o chromého syna a zničila si kariéru. A tiež otec Kalína. To mu v Strýčiciach do kostola prichádzali ľudia len v lete – výletníci a sem-tam nejaký chalupár. V zime zostával sám; a predsa sa každý deň s dvoma barlamami šuchtal na kopec ku chrámu, aby odslúžil svätú omšu. Raz som sa ho pýtal, či neľutuje, že si na službu vybral práve túto svoju pustú diecézu. Povedal, že nikdy, a povedal to hneď, bez najmenšieho zaváhania. Keď som videl tú vernosť a vďačnosť, hneď vo mne všetko volalo: „Byť ako on!“ Myslíť na týchto ľudí a niekedy si vravím, že sú to blázni, čo si šliapu po šťastí. Lenže keď ich potom vidím životom vyskúšaných, ale krásnych, chcem sa im skôr podobať. Určite viac než tým, čo svoje záväzky ľahko porušili v mene honby za šťastím. Títo ešte aj v starobe pôsobia ako nevďačné, rozmazané deti.“

o. Ján

Na dlhé zimné večery, k čaju, ktorý zahreje a upokojí vianočnou vôňou klinčekov a škorice odporúčam zobrať do ruky dobrú knihu, zababušiť sa do deky a nechať pre Boha otvorené srdce...

Carlo Carretto: Cez púšť k Otcovi

Trilógia spisov od tohto autora určite stojí za námahu návštevy antikvariátu či farskej knižnice. Texty vyšli v slovenčine pod uvedeným spoločným názvom ale aj samostatne: **Listy z púšte**, **Púšť uprostred mesta** a **Lebo si môj Otec**.

Carlo žil aktívnym kresťanským životom v Taliansku, ale keď pocítil Božie volanie, všetko zanechal a vydal sa na Saharu nasledovať príklad blahoslaveného Charlesa de Foucaulda. Radikálne prerušil kontakty so svojimi priateľmi, no nikdy ich v srdci neopustil, a tak im aspoň spoločne píše **Listy z púšte**. V nich nás pozýva pozrieť sa na bežný život celkom novým pohľadom. Ťažkosti v modlitbe, starosť o každodenný chlieb a úplná odovzdanosť do Božej vôle, to je program, v ktorom Carlo otvára svoje srdce osobnému stretnutiu s Bohom. Pokorné postrehy z dobrovoľného života medzi najbiednejšími v cudzine sa pri čítaní dotýkajú srdca tých, ktorí hľadajú zmysel života.

Svojím jednoduchým životom v Re-

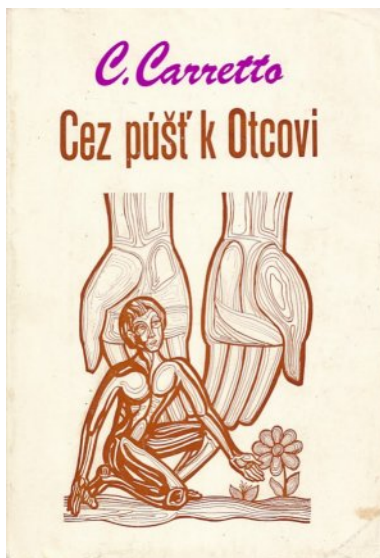

holi Malých Bratov Ježišových Carlo inšpiroval mnohých. Nie každý je ale povolaný pre život na púšti. A tak nám ponúka praktického sprievodcu pre špeciálne duchovné cvičenia: **Púšť uprostred mesta**. Sedem dní s Kristom. Tie isté starosti. To isté miesto, kde žijeme. Tí istí ľudia navôkol. Nová perspektíva. Nechajme sa inšpirovať človekom, ktorý sa nebojí žiť z práce vlastných rúk a prevažne v komunite moslimov viac skutkami ako slovom svedčí o Kristovi.

Osobné vyznanie Carlovho vzťahu k nebeskému Otcovi v spise **Lebo si môj Otec** je jeho duchovným testamentom. Keď sa nám zdá, že Bohu nemáme čo povedať, alebo že necítíme jeho prítomnosť v našom živote, môžeme si

pomôcť v modlitbe pomalým čítaním slov tejto modlitby, ktorú písal Boh v živote Carla Carretta.

br. Juraj

Duchovné cvičenia (30. 1. - 2. 2.) pre oblátov na tému „Askéza“ **viedol o. Jozef OSB.** Vtedy sme ešte netušili, aký dlhý pôst nás čaká od mesačných obnov v kláštore.

Pôvodne mali noví kandidáti skladať **prísľuby** 21. marca. Z dôvodu pandémie ich **zložili na slávnosť sv. Benedikta** (11. 7.), kedy sa celá oblátska rodina opäť stretla. Noví obláti Vierka, Zdenek, Ľudmilka, Aňa, Vladko, Jožko, Mirko, Lenka a Martuška **zložili oblátske prísľuby do rúk otca priora Vladimíra** počas slávnostnej sv. omše, ktorej hlavným celebrantom bol žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis. V mene novoprijatých oblátov vyjadrila poďakovanie Ľudmilka, z ktorého citujem:

„Zložili sme benediktínske sľuby. V úprimnej bázni sa usilujeme načrieť do múdrosti sv. Benedikta. Prijmite naše oblátske nadovšetko vrúcne a úprimné poďakovanie za prijatie do Rehole sv. Benedikta. Ďakujeme aj za duchovnú for-

máciu, ktorou ste nás pripravovali na dnešnú slávnosť. Osobitná vďaka patrí o. Jozefovi, ktorý nežne, ale striktné kreoval našu duchovnú negramotnosť.“

Tradičný deň oblátov a mníchov v nádhernej prírode v okolí Zázrivej sa konal 29. 8. za

účasti o. Jozefa, o. Cypriána, br. Lac-ka, br. Svorada a novica Juraja.

Jediné formačné stretnutie v kláštore sme mali 19. septembra. „Novopečená“ oblátka Vierka si pripravila **prednášku o knihe Raniera Cantalamesu „Na pleciah obrov“**. V jeseni mala hlavné slovo opäť pandémie a tak sa mesačné stretnutia v poslednom štvrtroku konali v obmedzenom počte.

Cítili sme však intenzívnejšie spájanie nás všetkých (oblátov i mníchov) prostredníctvom liturgie hodín a lectio divina. Bohu buď za všetko chvála!

oblátka Erika

Nový chodník na pole

Pole čaká...

Začínajúca úroda

Zber zemiakov

Na živočíšnej farme

Prístrešok na stroje

Dva pohľady do rajskej záhrady

Rieky nepijú vlastnú vodu;
stromy nejedia vlastné ovocie;
slnko nesvieti na seba
a kvetiny nešíria svoju vôňu pre seba.
Žiť pre ostatných je prirodzený zákon.
Všetci sme sa narodili,
aby sme si navzájom pomáhali.
Bez ohľadu na to, ako je to ťažké...
Život je dobrý, keď sme šťastní,
ale je oveľa krajší,
keď sú vďaka nám šťastní ostatní

pápež František

Nový refektár - jedáleň

Na druhej strane sme písali, že je dostavané. Vzhľadom na to, že sme sa presťahovali, počet hostí sa môže minimálne zdvojnásobiť. Možné je to však len vtedy, keď „zaujmu“ jedáleň mníchov. Preto bolo nutné začať s výstavbou refektára pre nás. Svah nás donútil urobiť (aby sme boli na jednej úrovni s existujúcou jedálňou) pod jedálňou ešte prízemnú časť, kde bude pracovňa pre Dom hostí. A tu je galéria z výstavby.

Ďakujeme za všetky vaše dary
nášmu kláštoru.

Ako prejav zavďačenia slúžime za vás
vždy v piatok a nedeľu sv. omšu.

PP

Kontakty na nás

Adresa: Kláštor Premenenia Pána, Sampor 50, 962 31 Sliac
Tel. č.: 0903 982 470, 0915 800 124
Email: benediktini@benediktini.sk
Web: www.benediktini.sk
IBAN: SK18 7500 0000 0040 0856 1679

Sväté omše cez sviatky

Vigília a Polnočná (24. 12.):23.00
Prvé dni Vianoc (25., 26., 27. 12.):11.00
Vianočná októva (28., 29., 30., 31. 12.):6.30
Na Silvestra (31. 12.) sa koná celodenná adorácia.
Vešpery a ďakovná pobožnosť (31. 12.):17.00
Panny Márie Bohorodičky (1. 1. 2021):11.00
Zjavenie Pána (6. 1. 2021):11.00

A na záver

Estote Benedicti slávalo (24. 5.) jubileum, 10 rokov. Informovali sme vás celkovom živote kláštore. Chceli sme vás upevňovať vo viere a tiež i vzdelávať. Nadovšetko bolo našou snahou pomáhať vám v prekonávaní ťažkostí života, prinášať svetlo, posilňovať nádej a rozdávať radosť. Bola to naša odpoveď za vašu pomoc a podporu, ktorú stále potrebujeme.

Drahí naši čitatelia, vy najlepšie viete posúdiť, ako sa nám to darilo. Ospravedľňujeme sa vám za nesplnené očakávania, ale i pohoršenia, ktoré sme spôsobili. Potešili nás vaše reakcie.

A teraz trochu osobne. 😊 Občasník sa stal mojou láskou. Mal som vás, takpovediac vždy pred očami a cez občasník sme vás všetkých chceli my mníši „požehnávať“. Hoci som každé číslo pripravoval vždy s vnútornou radosťou a zanietením, nebolo to zakaždým jednoduché.

Občasník má svoju príťažlivosť a krásu pre pozoruhodnú grafickú úpravu, ktorá je výborným vysvedčením otca Michala Márie. Patrí mu za to osobitná vďaka. Poďakovanie za spoluprácu a trpezlivosť vyjadrujem aj mojim ostatným spolubratom. V neposlednom rade prináleží vďaka aj dvom tlačiarňam: Tlačiareň KUBÍK, Námestovo a PRIMA PRINT, Tovarníky, ktorí k nám boli a sú vždy veľmi ústretoví a dokázali splniť naše prosby i na poslednú chvíľu. Poďakovanie patrí mnohým našim dobrodincom, ktorí sa dokázali práve v predsviatočných dňoch „zahrať na poštárov“ a občasník vám priniesli.

Prajme si, aby sa naše amatérske spôsoby stali ešte viac profesionálnymi. Naďalej ale nech máme oduševnenie pre to, aby občasník prinášal všetkým radostné správy.

Končím osobitným darčekom – básňou, ktorú venujem všetkým a každému prajem šťastný život tu na zemi a blaženosť v nebi.

Ste pre nás vzácnym darom; ďakujem! Bohu buď za všetko chvála!

o. františek

Estote benedicti, č. 27, 25. 12. 2020.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

Redakcia: o. František Štrba OSB, br. Juraj Paľov OSBnov.

Grafická úprava: o. Michal Mária Kukuča OSB.

Nepredajné.

Viera Kujaníková

Báseň na dnes

Keby si neľúbil,
nevedel by si,
čo je to láska
a akú majú hviezdy
v noci moc.

Keby si neľúbil,
nepočul by si spievať
ranného vtáka
a v očiach ľudí
slzy nevidel.

Keby si neľúbil,
nevedel by si
ako bolí zrada
a aké verše znejú
v puknutom srdci.

Keby si neľúbil,
bol by si sám,
sám so svojim smútkom
uväzneným za mrežami v hrudi.

Keby si neľúbil,
nevedel by si
šťastne žiť.

(Zo zbierky Božia slza)

Čo hovorí 12 ľudí z Biblie Pánovi?

1. **Hagar** – *Ty si Boh, ktorý si ma videl, lebo či som azda nevidela toho, ktorý sa na mňa díval?* (Gn 16,13)
2. **Jakub** – *Nepustím Ťa, kým mi nepožehnáš.* (Gn 32,27)
3. **Mojžiš** – *Ak som, Pane, našiel milosť v твоjich očiach, prosím, pod' s nami, Pane!* (Ex 34,9)
4. **Jozue** – *Čo chce môj Pán povedať svojmu služobníkovi?* (Joz 5,14)
5. **Eliáš** – *Plný som horlivosti za Pána, Boha zástupcov.* (1 Kr 18,14)
6. **Šalamún** – *Bože otcov, Pane milosrdenstva, ktorý si všetko svojím slovom urobil, daj mi múdrosť, prísediacu твоеho trónu.* (Múd 9,14)
7. **Izaiáš** – *Ty, Pane, si náš otec, máš meno: vykupiteľ náš pradávny.* (Iz 63,16)
8. **Jeremiáš** – *Pane, Jahve, pozri; ty si svojou veľkou mocou a svojím vystretým ramenom učinil nebo i zem a tebe nie je nemožná nijaká vec.* (Jer 32,17)
9. **Jób** – *Len z počutia som teba dosiaľ poznával, lež moje oko teraz Ťa už uzrelo.* (Jób 42,5)
10. **Ester** – *Pamätaj na nás, Pane, a ukáž sa nám vtedy, keď sme sužovaní. Vlej mi dôveru, Pane.* (Est 14,12)
11. **Sára** – *Pane, obraciam svoju tvár a svoje oči k tebe. Zhliadni na mňa, Pane, a zmiluj sa nado mnou, aby som už viac nemusela počúvať potupné výčitky.* (Tob 3,12.15)
12. **Judita** – *Lebo tvoja sila nie je v množstve, ani tvoja vláda sa nezakladá na silákoch. Ty si Boh ponížených, pomoc maličkých, zástanca slabých, ochranca opustených, spasiteľ zúfalých.* (Jdt 9,11)

Sú dvaja ľudia, dobre známi z Biblie, obaja označení za spravodlivých, teda konajúcich v prospech záchrany iných a ani jeden z nich v Písme neprehovorí. Noe, vďaka ktorému bolo zachránené ľudstvo, rod a stvorenstvo. Jozef, vďaka ktorému bola zachránená Mária a budúci Záchranca.

Aj vy máte priestor napísať vaše slová, ktoré adresujete Bohu, ale aj priestor na to konať, aj keď bez reči – presne tak, ako tí mlčanliví a predsa nezabudnuteľní záchranári – Noe a Jozef.

.....

.....

Ak ste aj nenapísali svoje slovo Bohu, dôležité je, že ho máte vpísané vo svojom srdci.